

SLOVENSKI NAROD

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, PUČINJEVA ULICA 5 — TELEFON: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26 — Izhaja vsak dan opoldne — Mesечно naročnina 11.— Kr. za inozemstvo 15.20 Kr
IZKLUČNO ZASTOPSTVO za oglaševanje iz Kraljevine Italije in inozemstva ima
UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO
Računi pri poštno čekovnem zavodu:
Ljubljana št. 10-351
CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicità di provenienza italiana ed
estera: UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO.

Nadaljevanje bojev v Egiptu

Mnogo sovražnih tankov uničenih — Deset angleških letal sestreljenih

Glavni stan italijanskih Oboroženih sil je objavil 21. julija naslednje 784. vojno poročilo:

Poskusi vdora v našo razsvetlavo so bili odločno strti, pri čemer je bilo več oklopnih vozil uničenih, medtem ko je letalstvo, ki je ponovno napadalo zbirališča prednjih oboroženih sil, zažgalo več sovražnih tankov, med njimi nekatere težkega tipa.

V spopadih so nemški lovci sestrelili 6 letal.

Štiri nadaljnja letala je britansko kraljevo letalstvo izgubilo v letalskih dvobojih nad Malto med bombardiranjem, ki so ga izvršile letalske skupine osl.

Ena naša podmornica se ni vrnila v svojo oporišče; rodbine posadke so bile obveščene.

Gospodarske reforme

v zasedenih področjih na vzhodu
Obsežni ukrepi za sistematično izkoriščanje ogromnega naravnega in kmetijskega bogastva

Berlin, 22. jul. s. List »Lokal Anzeiger« piše o gospodarski reformi v Belorusiji in opozarja v tej zvezi predvsem na žalostno zapuščenost, v kateri je sovjetska uprava pustila to zemljo, ki se nam danes kaže kot ogromno skladišče surovin, ki bi jih bilo treba povsem na novo izkoristiti. Zato se tu pojavljajo povsem drugačni problemi, kakor so se pojavili nemškimi oblastem n. pr. v baltičskih republikah. Tu je obstojal popolni kaos, tako na poljedelskem kakor industrijskem področju. Ne glede na to, da so na svojem umiku boljševiki sami mnogo uničili one redke tvornice in kmetije, ki so se ostale, so bile brez vodilnih ljudi. Tako smo tem podjetjem postavili takoj nemške voditelje, med tem ko smo delovne sile izbirali in jih postavili na novo socialno osnovo. Razen tega je bilo treba v največji naglici izdati ukrepe za ustvaritev pogojev, ki naj bi omogočili nagel procvit poljedelstva, ki predstavlja po 80 odstotkih glavni vir beloruskega blagostanja. Preteklo jesen so nemški poljedelci poskrbeli za žetev in letošnjo pomlad je bila uvedena nova poljedelska ureditev, razporejeni kolhozi, kmetje pa dodeljeni raznim kmetijam. Sedaj se v Belorusiji pripravljajo vse potrebno tudi za popolno in stalno iz-

koriščanje podzemeljskih bogatašev, kar seveda ugodno vpliva tudi na ves ostali gospodarski sistem dežele. Že doslej so bile težave, ki smo jih na začetku srečali v pogledu živinoreje, odstranjene skoro 100 odstotno. Nemške oblasti posvečajo nadalje vso svojo pozornost tudi obrtništvu, vzporedno s tem pa tudi splošni vzgoji in to navzlic vsem težavam, ki jih je zlasti na tem področju vse polno.

Podoben članek objavlja tudi list »Börsen Zeitung«, ki pa se posebej osira na obnovo v bivših baltičskih republikah, zlasti v okrožju Reval. List navaja v tej zvezi zelo zgovorne podatke, ki se nanašajo na živinorejo in na izkoriščanje zemeljskih bogastev. Na Estonskem, pripominja list, je vse polno rudnikov, ki jih bo treba še izkoristiti, kakor n. pr. bitumenska ležišča, ležišča mavela, itd. Posebno važna so bitumenska ležišča, ki obsegajo področje kakih 2.500 kvadratnih kilometrov s proizvodnjo do 3.700 ton teh surovin, ki vsebujejo do 20 odstotkov oljnatih snovi. Vsa ta ležišča bodo sedaj na veliko izkoriščena, tako da je v najkrajšem času pričakovati tudi v tem pogledu nadvse zadovoljivih uspehov.

Premoč Japonske na morju

Amerika bi potrebovala najmanj 6 do 8 let, da bi dosegla prejšnje razmerje sil na morju

Tokio, 22. julija s. Na zboru 3000 japonskih dijakov je zastopnik japonske mornarice kapitan Hiraide poveljeval pomorske zmage Japonske nad rdečimi Američani ter prikazal učinkovitost japonskega pomorskega orožja, spretnost japonskih mornarjev in neugnane borbene duha, ki preveča japonske boje. Omenjač hudi udarec japonske mornarice, prizadevan ameriškega brodograditelja v Pearl Harbournu, je Hiraide pripomnil, da bi japonska mornarica obdržala premoč nad Severno Ameriko tudi v primeru, da bi Japonska ne mogla zgraditi v bližnjih treh letih nekaj novih vojniških ladij, najmanj 6 do 8 let, ako bodo hotele dosegati čez da bodo Zedinjene države potrebovale prejšnje razmerje 5 proti 3 svojih pomorskih sil nasproti japonskim pomorskim silam. Ob zaključku je kapitan Hiraide poveljeval duha mladih japonskih pilotov, ki delajo čast japonskemu pomorskemu letalstvu.

Pomanjkanje sirovin v Avstraliji

Bangkok, 22. jul. s. Nov primer pomanjkanja sirovin, ki ga občuti Avstralija, nudijo vesti, ki so prišle iz Canberrae, od kod javljajo, da se je tam začel »teden za zbirko gume«. Kdor koli bo izročil rabljene pnevmatike ali kose gume, bo dobil v zameno vstopnico za kinematografe. Prav tako bodo dobili vstopnico za kinematografe oni, ki bodo izročili vsaj po eno litro dragocenih kovin.

Bombe na Moresby

Bangkok, 22. jul. s. Kakor objavlja uradno avstralsko poročilo, je 27 težkih japonskih bombnikov, ki so jih spremljali lovci, napadli letališče Moresby na Novi Gvineji. Zabeležiti je bilo škodo.

Polom angleške politike v Indiji

Tudi gloucestrski vojvoda ni imel sreče

Bangkok, 22. jul. s. V tukajšnjih pristojnih krogih poudarjajo, da se je poslanstvo gloucestrskega vojvode v Indiji končalo s popolnim polomom. Po daljšem potovanju po Indiji in po obisku na otoku Ceylonu se je vrnil v Anglijo. Njegova naloga je bila, da bi ustvaril boljše odnose med Anglijo in Indijo in da bi podkrepil lojalnost Indijcev do britanske krone. Toda v vseh indijskih krogih je naletel na Angliji povsem sovražno ozračje. Namesto da bi se bili odnosi med Anglijo in Indijo izboljšali, so se v zadnjem času odločno poslabšali. Ob koncu svojega poslanstva je gloucestrski vojvoda doznal, da zahteva vseindijska kongresna stranka, ki se je sestala v Wardhi, umik Angležev iz Indije, grozeč v nasprotnem primeru s pokretom civilne neposlušnosti.

Konec angleških intrig v Indiji

Bangkok, 22. julija s. Radio v Kalkuti javlja, da se je predsednik vseindijskega kongresa Balena Azad, ki je popolnoma okrevaval, pod vplivom iz Norvega Delhija v Karaki. Pred svojem odhodom je zastopnikom tiska izjavil, da je glavni cilj kongresne stranke popolna neodvisnost Indije, č

Povratak japonskih diplomatov iz Amerike

Lorenzo Marquez, 22. jul. s. Iz Amerike je prispel semkaj parnik »Geripholm«, ki je pripeljal na krovu okrog 1.500 japonskih potnikov in diplomatov, med njimi tudi Namuro ter veleposlanika Kuruso in Išija Itaro. Kraljevi italijanski konzul se je takoj podal na krov ladje, da bi olajšal zadevno proceduro; z njim je bil tudi nemški generalni konzul.

Nov šef ameriškega generalnega štaba

Buenos Aires, 22. jul. s. Iz Washingtona poročajo, da je predsednik Roosevelt imenoval za svojega šefa generalnega štaba admirala Leahya. Ta funkcija odgovarja približno funkciji šefa glavnega generalnega štaba, ker je kakor znano, predsednik Zedinjenih držav, vrhovni poveljnik vseh severnoameriških oboroženih sil.

Nemci 80 km pred Stalingradom

Koncentričen napad na Rostov, ki ga napadajo nemške in zavezniške čete s treh strani — Nov udarec sovražni oskrbovalni plovbi

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 21. julija. Nemško vrhovno poveljništvo objavlja naslednje vojno poročilo:

V južnem delu vzhodne fronte so nemške in zavezniške čete v koncentričnem napadu z zapada, severa in vzhoda naskočile Rostov. Mesto je v plamenih. Mostovi čez Don so porušeni.

Dalje severno je nemška armada v naglem prodoru proti jugovzhodu in se je v donskem odseku približala Stalingradu na 80 km. Sovražne začetnice in razprsnj oddelki so bili uničeni.

Letalstvo brez prestopa napada ceste, po katerih se umika sovražnik, ter prehode čez reke in železniške naprave v prostoru pri Rostovu.

Severno od Voroneža so bili sovražni napadi zavrnjeni.

V srednjem odseku je uničila pehotna divizija obkoljeno sovražno skupino. V ogroženih borbah je bilo zavzetih 105 sovražnih postojank.

Južno od Ilmenskega jezera in na obkoljevalni fronti pri Petrogradu se je izjalovilo več sovražnih napadov deloma v hudih borbah moža proti možu.

V Egiptu so bili prodori sovražnika zavrnjeni. Nočni napadi letalstva so bili usmerjeni na vojaške cilje pri Aleksandriji.

Na Malti so bili zabeleženi bombni zadetki na letališču Luqa.

V Rokavskem prelivu so potopile lahke mornariške edince vodilno ladjo angleškega brzeza pomorskega oddelka in poškodovale več drugih sovražnih pomorskih edince s topovskimi zadetki.

V Nemškem zalivu so angleška letala brez videnosti in brez cilja vrgla nekaj bomb. Zadeta je bila podeželska šola in pri tem ranjenih več otrok.

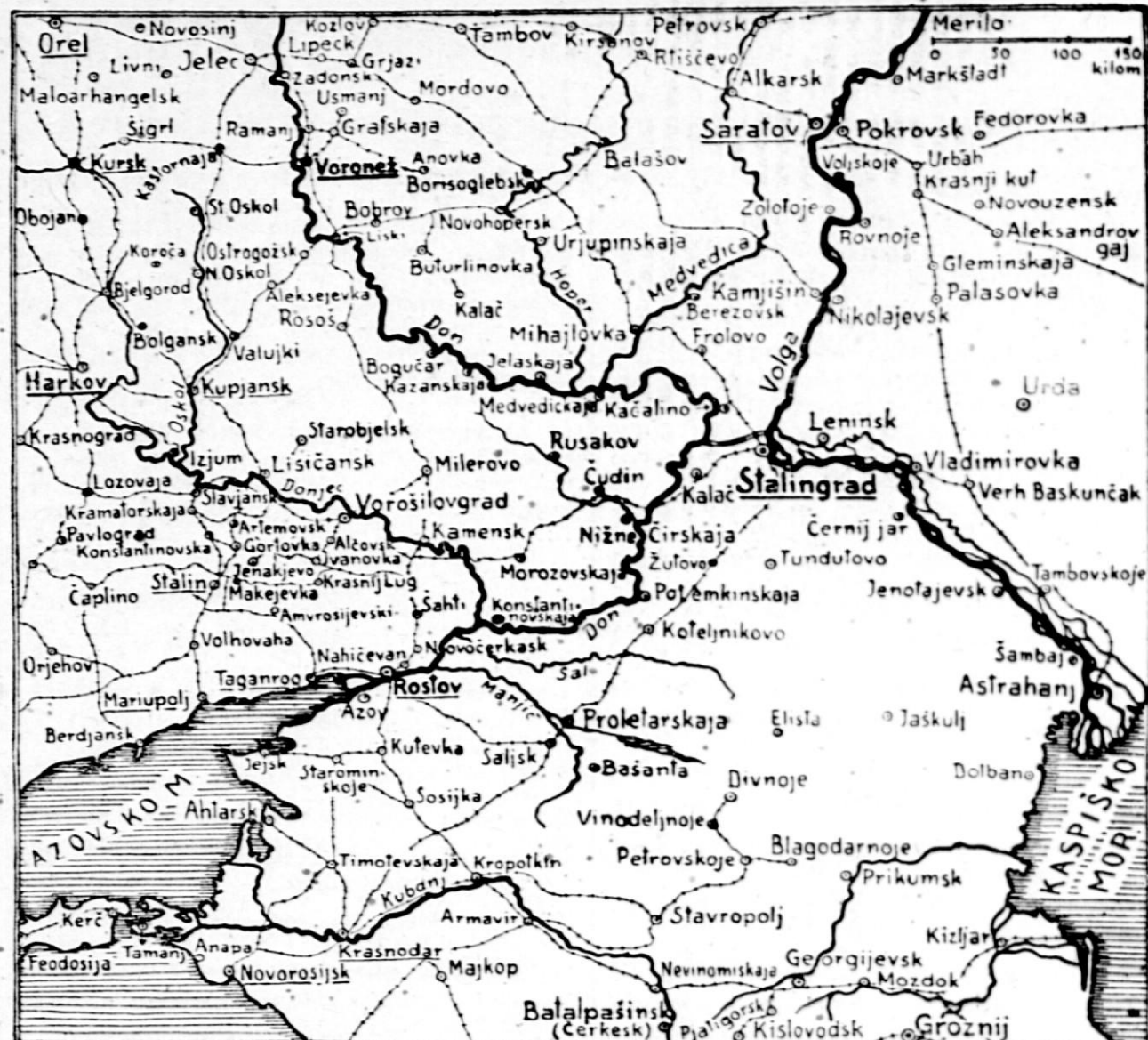
V pretekli noči so izvršila posamezna sovražna letala motilne polete nad Vzhodno Prusijo, ne da bi metala bombe.

Kakor je bilo objavljeno že s posebnim poročilom, so potopile nemške podmornice v močno zavarovanem konvoju, namenjenem z vojnimi potrebščinami v Afriko, na Atlantiku blizu Azorov sedem ladij s skupno 38.000 tonami, med njimi veliko munijsko ladjo, ki je zletela v zrak. Nemška podmornica je prodrla v reko sv. Lovrenca in potopila v zavarovanem konvoju tri tovorne ladje s skupno 15.000 tonami. Nadaljnja ladja s 4.500 tonami je bila torpedirana in od posadke spravljena na plitvino ob obali.

Italijanska armada na vzhodni fronti

z velikim uspehom sodeluje v borbah v doneški kotlini

Monakovo, 22. julija s. List »Münchner Neuste Nachrichten« opozarja na sodelovanje italijanske armade pri operacijah v doneški kotlini. Italijani, piše list, so napredovali v treh kolonah vzdolž verige gričev vzhodno od Vorosilovgrada. V hudih borbah, ki so se včasih vršile na nož in z ročnimi granatami, so zasedli sovražno obrambno črto, razne rudnike in tvornice, ki so bile čisto spremenjene v prave trdnjave. Ti-

Razen tega je bilo potopljenih v ameriških vodah nadaljnjih šest ladij s skupno 41.000 tonami, ena tovorna ladja pa je bila s torpedi hudo poškodovana.

Skupno je s tem izgubila sovražna oskrbovalna plovba v zadnjih štirih dneh po nemških podmornicah 16 ladij s skupno 104.000 tonami.

V angleškem in sovjetskem tisku razširjene vesti o položaju pri Voronežu so izmisljene. Tam boreče se nemške divizije niso niti odrezane niti se niso umakile preko Dona. Slej ko prej dre mostišče pri Voronežu in mesto samo in so bili vsi sovjetski napadi krvavo odbiti. Potek fronte in položaj mostišča pri Voronežu bo objavljen v nemškem tisku.

rajo zaveznički brez odlašanja takoj izpolniti prevzete obveznosti.

Najhujše šele pride

Stockholm, 22. jul. s. Angleški list »Daily Mail« prikazuje položaj v Egiptu in piše med drugim: Sorazmerno zatišje, ki je nastopilo v bojih v puščavi, ne more preslepiti angleških čitateljev in angleškega prebivalstva. Biti moramo na straži proti vsem preuranjenim optimističnim zaključkom, kajti najhujše šele pride.

Mnenje Sven Hedina

Berlin, 22. jul. s. V nekem razgovoru s sodelavcem lista »Deutsche Allgemeine Zeitung« je znameniti švedski raziskovalec Sven Hedin izjavil med drugim, da zasleduje gigantsko borbo Nemčije proti angleški plutokraciji in boljševizmu z živahnimi simpatijami. Ob koncu je izrazil svojo trdno prepričanje, da bo tretji Rajh v tej borbi zmagal.

Vojna na morju

Buenos Aires, 22. jul. s. Poroča se, da so podmornice osl vzdolž braziljske obale potopile dva tovorna parnika, enega angleškega in enega norveškega v angleški službi.

Kanada —

nova zvezda USA?

Buenos Aires, 22. julija s. List »Boston Herald« piše, da bo novi zastavi Zedinjenih držav po washingtonskih načrtih dodana še naslednja: Kakor je znano, predstavljajo zvezde v ameriški zastavi posamezne zvezne države, med tem ko naj bi nova zvezda predstavljala še Kanado, britanski dominjon. Navedeni ameriški list pripominja namreč, da ima Kanada po svoji ustavi pravico pretrgati kadarkoli hoče zveze z britanskim imperijem, ne da bi mogla Velika Britanija kakorkoli vplivati na ohranitev sedanje stanja.

Svečanosti na grobu

kralja Ferdinanda

Bukarešta, 22. jul. s. V kraju Hurtea de Arges, kjer je grob pokojnega kralja Ferdinanda, zedinitelja Rumunije in ustanovitelja reda Mihaela Hrabrega, je bila večera velika verska in vojaška svečanost. Po masi zadržanih v škofiji cerkvi je kralj Mihael osebnostno izročil polkom, ki so se posebno odlikovali na vzhodnem bojišču, odlikovanja reda Mihaela Hrabrega. Nato je imel maršal Antonescu govor, v katerem je poveljeval velike prednike vladarjev, ki so doprinesli k edinstvu rumunskega naroda in katerih kreposti so zgled monarhiji in državi, ki se izkazuje vredno svojega poslanstva med narodi, brančim civilizacijske tradicije Evrope.

Pregranjanje tujcev v Ameriki

Buenos Aires, 22. julija s. V tvmnicah so v zadnjih tednih pozapli 1471 inozemcev, ki so obtoženi vohunstva.

Gasilci namesto strokovnih delavcev v Angliji

Lizbona, 22. julija s. Navzlic veliki množici brezposelnih primanjkuje v Angliji še vedno specializiranih delavcev za vojno industrijo. Zato so se oblasti odločile, da bi uporabljale gasilce v bližini večjih vojniških tvornic, kjer na bi delali po tri dni na teden. Vse gasilsko orodje bo v teh primerih premeščeno v neposredno bližino tvornic.

Londonska sodba o položaju na vzhodni fronti

Rim, 22. jul. s. O položaju v Rusiji je včerajšnji londonski »Times« zapisal med drugim: »Neposredna in posredna škoda, povzročena sovjetski industriji zaradi nezadružnega nemškega napredovanja proti Donu in preko te reke, je tolikšna, da mo-

820 sovjetskih letal uničenih

Berlin, 22. julija s. Oficiозна agencija DNB doznava iz vojaškega vira, da so nemške letalske sile v razdobju od 8. do 20. julija prizadevale sovjetskim oboroženim silam hude izgube. Po podatkih, ki jih je prejelo nemško vrhovno poveljstvo, je bilo v tem razdobju uničenih 820 sovjetskih letal, od teh 540 v letalskih bojih, 62 od protiletalskega topništva, ostala pa na tleh. V teh številkah niso všteta sovjetska letala, ki so jih uničile obrambne baterije nemške kopne vojske. V istem razdobju so samo 70 nemških letal ni vrnilo na svoje oporišče.

S finskih bojišč

Helsinki, 22. julija s. V kronštadskem zalivu so finske obalne baterije obstreljevale pretekle noči veliko sovjetsko pomorsko eskadro, namenjeno proti zapadu. Sovjetska trdnjava Uhinnaeki je na to obstreljevanje

Kitajska ima svoj Matterhorn

na z vencem visokih gora — Najvišja kitajska gora je Minya Gongkar, visok 7590 m

Pokrajina okrog Čungkinga je obda

Minya Gongkar, najvišja gora na Kitajskem

Prej so ljudje razumeli pod Kitajsko ogromno ozemlje, segajoče daleč notri v centralno Azijo in Mandžurijo. V mejah tega prostora so tvorile pokrajine severne notranje Mongolije in Mandžurije »Severno Kitajsko« in Kitajsko v ožjem pomenu besede ali Južno Kitajsko. Zda je pa že velik del severnega dela Kitajske v ožjem pomenu odrezan po Japoncih, notranje Azije pa po Sovjetih, tako da tvori Čungkingovo Kitajsko samo še južni del prvotne Kitajske. Težišče te Kitajske je v »Rdeči kotlini« pokrajine Sečuan. Na ozemlju, ki meri okrog 200.000 kvadr. km, živi tu blizu 50.000.000 ljudi. Tako je nastala tu gostota prebivalstva, ki menda ni ne zaostaja za ono v nižinah na severu. Sredi »Rdeče kotline« je pa zopet edina večja ravnina vse pokrajine, ozemlje intenzivnega namakanja, kjer živi na razmeroma majhnem prostoru 4.000.000 ljudi in je gostota prebivalstva še večja kakor drugod. Na robu tega ogromnega vrta leži glavno mesto pokrajine Sečuan Cengtu, ki ima 600.000 prebivalcev. Šele od začetka vojne je po številu prebivalcev Čungking prekosil Cengtu. Pilihih 200 km zračne poti dalje proti zapadu od mesta Cengtu, ležečega 500 m nad morjem, se dviga »kitajska Matterhorn«, gorski orjak Minya Gongkar kot najvišja kitajska gora, visok 7590 m. Cengtu je oddaljen od Sanghaja po reki nad 300 km in vsa »Rdeča kotlina« je smatrala Sanghaj v mirnem času za naravno izvozno pristanišče.

Izmed šestih velikih ljudskih središč Kitajske so jih zasedli Japonci pet. Šesto, Sečuan, je postalo pod pritiskom razmer središče iz Čungkinga vladane Kitajske. Ta kotlina je postala prav za prav kotlina šele po visokih pogorjih v svoji okolici. Strmo se dvigne rob kotline na zapadu od 500 na dobrih 6000 m in prav tako tudi na severu. Še dalje proti severu segajo obronki Tsingling-Sana z dobrih 3000 m visokimi gorskimi grebeni daleč tj. v središče Kitajske. Na severo-zapadni strani se dvigajo fantastično nazobčani in prepleteni gorski grebeni tja do pušave Gobi. Pa tudi gorska planota Ordos je na severu obrobjena z golemi pogorji. Navzdno so nakupičeni gorski venci do nižine in med njimi teče nekaj čeročih rek. Obala Bangdšou je tja do Indokine divje raztrgana in brez prometnih zvez z zaledjem. Na jugozapadu se tudi razprostira divje pogorje in po globokih dolinah, pokritih z bujnim gozdom, teko velike reke. Zato bi lahko imenovali iz Čungkinga vladano Kitajsko »Gorata Kitajske«.

Znano je, da je lažje graditi ceste v goratih krajih kakor v nižini, kjer ni na razpolago gradbenega materiala kar na mestu, temveč ga je treba dovajati večkrat zelo daleč. Zato ima gorata Kitajska skozi vse leto porabno omrežje avtomobilskih cest, ki sicer ni gosto razpredeno, pomeni pa kljub temu največjo pridobitev za te sicer zaostale kraje. Na severu, kjer je sama nižina, pa avtomobilskih cest sploh ne poznajo. Tu imajo samo kolovoze in brez trdne podlage zgrajene ceste, ki postanejo med deževjem ali lokalnimi nalivi večnoma neuporabne, dokler se blato na njih ne posuši. Tako se lahko popotniki zgodi, da mora po hudih nalivih napraviti ovinek 7000 km preko Kwejang-Čungking-Cengtuja v Siang-Tajian-Kalgan-Peking, namesto da bi se peljal na-

ravnost po deželni cesti iz Nankinga preko Kaifonga v Trientsin.

Dočim ima torej gorata Kitajska boljše cestno omrežje kakor severna, ima nižina nešteto kanalov (samo v delti reke Jangtze 300.000 km). Cestni promet torej ne more zapolniti vrzeli, ki nastane s pomanjkanjem pogonskih snovi. Reke so tudi neobhodno potrebne za prevoz težjih in večjih izdelkov težke industrije, zlasti tračnic, delov mostov itd., če že železnice ne omogočajo zveze z morjem. Čungking je bil tudi prisiljen ustaviti gradnjo nove

Dve zgodbi o življenjskem eliksirju

Gospodar je moral ostati mrtev, ker je sluga razbil steklenico z dragoceno tekočino

Zgodovina pozna celo vrsto mož, ki so mislili, da so odkrili tajno samovoljno podaljšanje človeškega življenja. Njihova vera je bila sicer trdna, vendar so pa morali umreti, ko je napočil njihov čas. Znan mistik Paracelsus, ki je bil prepričan, da je odkril kamen modrih let in s tem sredstvo za neomejeno podaljšanje življenja, je umrl celo star komaj 49 let. Aleksander de Bonotriches, ki je živel za časa Marca Aurelia, je prorokoval, da bo dočkal visoko starost 150 let. Umrl je pa že, ko mu je bilo 69 let.

Velika je bila tudi smola univerzalista Brucea, živčnega za časa Petra Velikega. Bruce je bil izredno pameten mož in tudi on je mislil, da pozna življenjski eliksir, ki naj mu bi po ljudskem praznovanju pomagal izdelati. V svoji oporoki je Bruce odločil, naj po smrti polijejo njegovo truplo s tem eliksirjem. Njegov komornik, ki naj bi bil izpolnil to željo, je pa razbil steklenico in tako je moral Bruce ostati mrtev.

Spretnost je bil komornik grofa Saint Germaina, ki je nekoga dne pripovedoval v družbi, da je star nad 2000 let in da je živel dolgo v obljubljeni deželi.

Torej ste morali poznati Jezusa Kristusa? — je menil nekdo.

Da, poznal sem ga — je odgovoril Saint Germain mirno. — Prav dobro vas se razumela. Samo po dogodkih v svetlišču sem ga bil nekoliko izgubil iz vida.

Mož, ki si je bil dovolil pripomniti to, se je obrnil bolj zbežan kakor prebrčan na grofovega komornika z vprašanjem: — Povejte mi, ali je vaš gospod res tako star, kakor pravi?

Veste gospod — je odgovoril komornik — tega ne morem povedati, ker sem šel 301 let pri njem v službi.

Ta anekdota spominja na neko drugo zgodbo, o kateri poroča že Johann Peter Hebel, ki se pa pripoveduje v variantah tudi drugod. Zgodba pripoveduje o popotniku, ki je srečal na cesti brčko jokajočega moža, starega najmanj 70 let.

Zakaj pa jokate? — ga je vprašal popotnik.

Zakaj?

Zato, ker me je oče našeskal, — je odgovoril starček.

železniške proge, čim so bile pretrgane — take prometne zveze.

Gorata Kitajska je glede na svojo rodovno zemljo prav tako gosto naseljena kakor nižine na severu tako, da je šel že od nekdanj tok izselencev baš tudi z juga v Zadnjo Indijo in Insulindo. Poplave, ki so privedle do izseljevanja s severa na subtropski jug z rednejšimi jetniki, so avtomatično ustvarile to izenačenje v pogledu števila prebivalcev. Samo izselenci iz Santunga in delte Hoangho so ubirali pot proti severu, v Mandžurijo.

Strateško gledano omogoča cestno omrežje gorate Kitajske mobilno stanje vojne. Japonski pritisk je seveda prisilil Čungking h koncentraciji njegovih oboroženih sil v pasu, kjer sta se oba nasprotnika dotikala, dočim je nastala v zaledju praznina. Močni motorizirani oddelki in zadostne količine pogonskih snovi na strani Japoncev bi mogle izpremeniti v primeru prodorov cestno omrežje gorate Kitajske v poti japonskega vdora. Ceste je namreč še težje porušiti, kakor železnice. Če v severni nižini je privedla »železniška vojna« do zasedbe dežele. Prodor preko cestnega omrežja bi seveda pomenil, da bi ostalo ob strani nepretrdnost pogorja, kjer je mogla partizanska vojna, kakor je mogla tudi na severu, kjer so prostrana rizična polja in kjer se motorizirani oddelki tudi ne morejo obnesti.

Odkar je bila pretrgana zveza po Birmški cesti, ima Čungking samo še eno zvezo z zunanji svetom in sicer preko Turkestana. Njen pomen je pa seveda odvisen od možnosti sovjetsko ruskih dobav, ki se pa vedno bolj krčijo. Splošen pregled japonskih vojnih operacij kaže, da je v jaski obkolitev Čungkinga in njegova odrezanost od dovoza iz prekomorskih držav najvažnejši uspeh japonskega orožja. S pogledom na Avstralijo in Indijo je lahko spoznat glavni cilj japonske strategije: obkolitev prostora gorate Kitajske.

Vzgojajmo otroke k samostojnosti!

Vsakanje malenkosti, ki se jih otrok igraje priučiti, dvigajo njegovo samozavest in ga uče spoznavati življenje ter ga navajajo k samostojnosti

Ena izmed najvažnejših nalog, ki jih ima vsak roditelj, je vzgojiti otroka, katero bo nekaj vredno. Zgodovina naroda ne bo odvisna samo od nas, temveč tudi in morada še bolj od naših otrok. Zato je pravilna vzgoja bodočega pokolenja ena najvišjih in najvažnejših dolžnosti. Otroka je treba v zgodnji mladosti učiti razumevanja življenja. Otroci, ki ne razume zunanjega življenja, se ne bo nikoli naučili samostojnosti. Za to je dobro in potrebno, da učimo otroke zlasti takih stvari, katerih jih solastne bo nikoli naučila, ki pa so važna sestavina življenja.

Naučite na primer otroke kupovati. Ni treba, da bi dolgo izbirali, spraševali in si ne vedeli pomagati. Vedo naj, kaj morajo zahtevati, kadar gredo kupovat in naj z neupom ne zadržujejo nikogar; niti sebe, niti prodajalca niti drugih kupcev. Nikakor pa ni prav, če ponizno stoje in čakajo, da jih odrasli odpravijo. Če znajo vladno čakati, da pridejo na vrsto, potem je njihova pravica, da si izbirajo blago enako skrbno kakor odrasli.

Silno važno je, da zna otrok ravnati z denarjem. Nauči naj se menjavati denar in se vlijudno zahvaliti, ko ga je menjal. Nauči naj se natanko prešteti denar in si zapomniti, kaj je kje izdal.

Prav nič ne bo otroku v škodo, ako ga naučite, kako se mora samostojno gibati na pošti. Zna naj oddajati denar, izpolniti nakaznico, oddati brzojavko in telefonirati. Pojasnite mu, kaj je krajevni in med krajevnimi telefonski pogovor. Ve naj, kaj se more in sme zahtevati od telefonske centralne. Razložite mu, da je včasih mogoče

telefonirati v tujino na račun tamkajšnje lastnika telefona. Vedeti mora tudi, kaj je plačana povratna brzojavka. Ako pišete komu v tujino, o katerem mislite, da nima denarja za odgovor, mu lahko pošljete mednarodno znamko, ki jo dobite na vsaki pošti. Adresat jo bo potem v deželi, v kateri živi, zamenjal. Takih reči ima pošta še več. Tudi odrasli ljudje tega po večini ne vedo. Takih reči ima pošta še več. Otroci naj vse te reči poznajo, ker prav take navidezne malenkosti ustvarjajo samostojnost.

Nič manj važen ni na primer vozni red. Mnogim ljudem je še dandanes vozni red nekaj nerazumljivega in skrivnostnega. Zakaj se take reči ne poučujejo v ljudski šoli? Gotovo je, da bi desetleten otrok z lahkoto razumel vse »zagabete« voznega reda, ako bi mu kdo stvar temeljito razložil. Prav tako zna lahko desetleten otrok dvigniti denar iz banke ali kupiti vozni listek itd.

Zakaj se vse te in praktičnem življenju tako potrebne stvari ne razlagajo otrokom na nobeni šoli? Morda zato, ker preveč podcenjujemo otroke. Otroci pa znajo in zmorejo v resnici več, kakor si običajno mislimo in so bolj samostojni, kakor si domišljamo. Če te lastnosti pri otroku že v zgodnji mladosti podpiramo in pospešujemo se bodo znali gibati v vsakdanjem življenju. Saj nikdar ne vemo, kaj vse utesne otrok potrebovati na svoji življenjski poti. Pa tudi, če bi takih stvari nikoli ne potreboval, je že sama zavest, da vse to ve in zna, dobra izpodbuda otroške samozvesti,

Blagovni promet med Italijo in Bolgarijo

Vse blagovne pošiljke iz Italije v Bolgarijo so morale biti doslej do bolgarske obmejne postaje frankirane, dočim so morali prejemniki plačevati bolgarsko voznino vseh bolgarske postranske prispevke. Za pošiljke iz Bolgarije v Italijo je moral pošiljatelj plačati voznino do bolgarske obmejne postaje, prejemnik pa voznino po železnici izven Bolgarije.

Od 1. julija 1942. so bile pa te določbe razširjene v toliko, da se lahko plača voznina tudi za izvenbolgarske železnice v Bolgariji. Za pošiljke iz Bolgarije v Italijo velja še nadalje frankirni predpis do bolgarske obmejne postaje, vendar pa lahko zdaj bolgarski pošiljatelj kakor tudi italijanski prejemnik plača voznino po srbskih in italijanskih tranzitnih progah. Isto velja za postranske prispevke. Podobno je urejeno tudi vprašanje blagovnih pošiljk iz Italije v Bolgarijo. Tudi tu lahko tako italijanski pošiljatelj kakor bolgarski prejemnik plača voznino in postranske prispevke za italijanske, hrvaške in srbske tranzitne proge.

Starost vodnih znakov

Vodni znaki, ki so z njimi zaščiteni naši bankovci, da jih ni mogoče ponarediti, niso izum novega časa. Že v srednjem veku so uporabljali vodne znake, s katerimi so označevali posebne papirne znake. Najstarejši vodni znak, kar jih poznamo na papirju izvira iz 14. stoletja in ima obliko kroga, ki sega čez en visok križ. Drugi stari vodni znaki v obliki lilije, lovškega roga, dvornega norca, roke, kažejo na četrto stoletje ali v 17. stoletju.

Bolgarsko poljedelstvo

Letos je v Bolgariji obdelanega precej več polja kakor lani. Površina z ječmenom zasejane polja se je povečala za 31, z ovosom za 12 in s koruzo za 5%. Z žirinsko krmno zasejana površina se je povečala za 14, solnčarice za 3, konoplje pa za 11%. Z lanom je pa zasejanih letos 58% več polja kakor lani, a s sladkorno peso celo 95%. Krompirja so posadili letos v Bolgariji trikrat toliko kakor povprečno v zadnjih treh letih. Bolgarija bo pridelala letos okrog 800.000 ton krompirja, dočim je znanlanski pridelek samo 300.000 ton.

Nemški tobak brez nikotina

Nemški državni zavod za proučevanje tobaka v Forchheimu v Badenu je vzgojil več sort naravnega tobaka brez nikotina. Lani so pridelali 35.000 sort tobaka brez nikotina. Zavod je dosegel tudi zelo dobre uspehe s pridelovanjem novih sort. Tobak brez nikotina torej nič ne zaostaja za slo-

večim virginskim tobakom iz Združenih držav. Tudi havanska sorta daje najboljši cigarni tobak. Cigaretni tobak iz Orienta in Amerike se je tudi že dobro aklimatiziral v Nemčiji. Zavod je sklenil vzgojiti elitne sorte tobaka za Nemčijo in zasebne dežele. Če bodo poskusi tudi v bodoče tako uspešni, nastane na polju tobaka prava revolucija in tobačni monopoli v posrednih državah bodo v nevarnosti.

Sleparska mestna uprava

Svicaško pravosodno ministrstvo vodi kazensko preiskavo proti občinski upravi obmejnega mesteca Chissu v kantonu Tessin. Pri nedavnem ljudskem sestujanju v švicarje občinska uprava tega mesteca pristala resničnemu številu prebivalstva 469. To je vzbudilo tem večjo pozornost, ker je Chissu že pri ljudskih štetjih v letih 1920 in 1930 izkazal 510 prebivalcev, več kakor jih je v resnici imel. Posledica tega je bila, da je dobivalo mestce vsa ta leta večje zvezne prispevke kakor bi mu v resnici šli. Preiskava mora zdaj pojasniti tudi vprašanje, kaj se je zgodilo z življenjskimi nakaznicami, ki si jih je mestce po krivem prisvojilo s to sleparijo.

NIČ HUDEGA

Zena čaka vsa razburjena moža že na pragu in mu zakliče: — Ah, pomislil, Janezek je požirol kovance za dve liri! — Nič ne de, saj je jutri itak njegov god, — odgovori mož mirno.

Costovanje Maksa Kirbosa

Ljubljana, 22. julija
Costovanje Maksa Kirbosa, znanega plesnega umetnika v baletnem večeru, ki ga bo priredilo Operno gledališče prihodnje dni, bo vsakekoro zanimiv umetniški dogodek.

Baletni par Kirbos - Litvinova

Kirbos je že eno leto član in solist mlanske »Scale«, kjer je prošlo sezono s svojimi nastopi vzbudil največjo pozornost. Za časa počitnic se nahaja v Ljubljani in bo to pot nastopil v baletnem večeru skupno z baletnim ansamblom pod vodstvom koreografa ing. P. Golovina v dveh točkah.

D. Du Maurier:

Prva žena

Roman

Zena škofa pri stolnici sosednjega mesteca me je vprašala: »Vaš soprog menda ne misli opustiti vsakoletnega plesa v maskah, ki so ga prejšnje čase prirejali v Manderleyu, kaj ne da ne? Krasna prireditev je bil, nikoli ga ne bom pozabila.«

Morala sem se nasmehniti, kakor da dobro vem, za kaj gre. »Do zdaj nisva še nič sklenila. Toliko reči je bilo treba urediti in prereseti.«

»Oh, lahko si mislim. Upam pa, da običaj ne pride v pozabo. Zavzemite se vi in skušajte ga pregovoriti. Lani plesa ni bilo, to je seveda naravno. A spominjam se, da sva bila z možem pred dvema letoma povabljeni in da je bilo prelestno. Manderley je kakor ustvarjen za takšne veselice. Velika veža je bila čudovita. Tam so plesali, godba pa je igrala na galeriji. Vse je bilo tako v slogu. Prireditev takšnega večera je kakopak terjala obilo truda, a vsi so ga tako hvalili.«

»Da, sem odvrnila. »Morala bom govoriti z Maksimom.«

Spomnila sem se znamenovitih predalov pisalnika v jutrnji sobi ter v duhu zagledala pred sebi prikupe vabil in dolg spisek imen in naslovov; videla sem gospo, ki sedi za pisalno mizo in dela kljake

pri imenih oseb, ki jih misli povabiti, nato pa zaporedoma jemlje vabila, pomaka pero in s svojo dolgo, počevno pisavo urno in odločno piše naslove.

»Neko poletje so naju tudi povabili na vrtno veselico«, je nadaljevala škofova žena. »Treba je reči, da v Manderleyu vedo, kako je treba. Vrt je bil ves v cvetju. Prekrasen dan, spominjam se ga. Čaj so podajali na kaj vem kolikih mizicah, sredi rožnih nasadov; izvrzna misel. Kakopak, o na je bila res spretna žena...«

Gospa se je prekinila in zardela, boječ se, da je bila neobzirna; da bi ji prizanesla zadrego, sem hitro pritrdila in začela svoj lastni glas, kako ji vneto in drzno pravim: »Rebeka je morala biti čudovita ženska.«

Torej sem bila vendar že izrekla to ime? Sama svojim usesom nisem mogla verjeti. Čakala sem. Kaj bo zdaj? Izgovorila sem bila njeno ime. Glasno sem rekla: Rebeka. To mi je bilo v neizmerno olajšanje. Kakor da bi bila vzela zdravilo in se rešila neznosnih bolečin. Rebeka. Glasno sem bila rekla tako.

Ne vem, ali je škofova žena opazila rdečico na mojem obrazu; kramljala je še in še, jaz pa sem jo lakomno poslušala, kakor bi pritiskala uho na zaprta vrata.

Torej ste jo poznali? me je vprašala, in ko sem odkimala, je za trenutek obmolnila, da bi pomislila, kako in kaj. »Midva nisva bila z njo v prijateljskih odnosih, veste, moj mož je dobil to mesto šele pred šestimi leti, a vendar sva bila povab-

ljena na ples in na vrtno veselico. Neko zimo sva tudi večerjala v Manderleyu. Da, očarljivo bitje je bila. Tako polna življenja.«

»Videti je, da je znala vse tako dobro napraviti,« sem rekla z malce ravnodušnim glasom, da bi se pokazala nepriljudno in se pri tem poigrala z ročavico. »Težko je najti žensko, ki bi bila tako bistroumna, tako lepa in tako vneta za sport.«

»Da, prav gotovo,« je odgovorila gospa. »Bila je polna vrline, to je treba priznati. Še zdaj jo vidim, kako je na večer plesa ob znožju stopnic pozdravljala goste, s tistim oblakom črnih las, ki je podrtaval njeno belo polt; in kostum, takisto vse bel, se ji je tako krasno prilagajal. Da, res je bila lepa.«

»Sama je vodila vso hišo,« sem rekla in se nasmehnila, kakor da ji pritrjujem. »Prav nič mučno mi ni, saj mnogokrat govorim o nji. Kdo ve, koliko časa in koliko vneme je bilo v to potreba. Za svojo osebo rajši prepuščam vse to gospodinji.«

»Oh nu, vsega ne morem sami opraviti. A vi ste še zelo mladi, kaj? Sčasoma, sčasoma, ko se do dobrega udomačite v tem ozračju... Razen tega pa slišim, da imate svoje posebno delo, kaj ne? Pravijo, da radi rišete in slikate.«

»Oh, to...« sem odgovorila. »Res ne vem, ali je kdo ve kaj prida.«

»Prijetno je, če ima kdo dar za slikarstvo,« je rekla gospa. »Vsi tega ne znajo. Vztrajati morate. Manderley mora biti poln koticov, ki se sami ponujajo za lepe slike.«